

Cez vynikajúcu plodnosť k dokonalej úžitkovosti

Dokončenie z 22. strany

Tu si tiež musia zvykať na iné technologické podmienky, aké mali v pôrodnom koterci. Spomeniem napríklad prúdenie vzduchu, umiestnenie krmidiel a napájačiek, atď. Najvhodnejším spôsobom odstavy je odohnať z pôrodného boxu prasnica a prasiatka v ňom ešte pár dní po odstave ponechať. Po pár dňoch sú prasiatka klasicky presunuté do skupinového ustajnenia. Tento spôsob, hoci je vhodný, je v praxi málo využívaný, a to hlavne kvôli nedostatku

priestorov v pôrodnici prasníc. Ďalšou možnosťou, ako zmierniť kumuláciu stresových faktorov pri odstave je dať prasiatkam krmivo, ktorého chuť aj pach poznajú. Tu spoločnosť Sano vyvinula jedinečný koncept, kde sa v každom takomto produkte nachádza účinná aromatická látka tzv. **AromiSchwein**. To znamená ponechať štartérové krmivo ešte dva dni po odstave, alebo prejsť na klasické krmivo po krátkom príkrme štartérom ešte počas doby cicania, ako sa vykonáva aj na tomto podni-

ku. Prasiatka tu v deň odstavy už plne prijímajú krmivo, ktoré im je predkladané aj v škôlke. Zmena krmiva už pred odstavom sa osvedčila hlavne u prasiatok odstavovaných vo veku štyroch a viac týždňov. Tráviaci systém prasiatok sa v tejto dobe musí prispôbiť príjmu krmiva s vysokým podielom škrobu a bielkovín z rastlinných zdrojov, preto je nutné dbať na to, aby živiny určené k vyrovnaniu energetického a bielkovinového deficitu po odstave boli veľmi dobre stráviteľné. Krmná zmes

predkladaná prasiatkam po odstave obsahuje kvalitnú energiu z produktu **SanEnergy** a vysoko využiteľné živiny zo štartéru s produktom **Suggi**. Aby prasiatka pokryli denný príjem živín, ktorý mali pred odstavom, musia prijať minimálne 200 – 250 g krmiva, čo sa dá zabezpečiť len vysoko kvalitným a chutným krmivom v ideálnych klimatických podmienkach. V škôlkach sú prasiatka ustajnené až do hmotnosti cca 25 kg, ktorú dosahujú po 5 týždňoch a následne sú presúvané do výkrmu.

Výkrm

Výkrm sa vykonáva v dvoch typoch maštali, z čoho jedna je čiastočne roštová a druhá je podstielaná slamou. Každá z týchto technológií má svoje výhody aj nevýhody. Zatiaľ, čo v podstielkovej technológii sa dosahujú lepšie rastové schopnosti, no je výrazne náročnejšia na pracovné úkony. V druhej je to presne naopak. Vo výkrme sa používajú tri druhy zmesí, pričom postupne klesá koncentrácia živín. Minerálno-vitaminová potreba prasiat je zabezpečená prémiovým doplnkom **Aminogold**, čo zabezpečuje vysokú rastovú schopnosť a zdravie výkrmových prasiat.

Záver

Produkcia a chov kvalitných ošípaných je bezpochyby jednou z najnáročnejších častí poľnohospodárskej produkcie. Keďže akýkoľvek nedostatok sa okamžite odrazí na prosperite chovu, je dôležité venovať mu maximálnu pozornosť. S jedinečným konceptom poraden-

stva, v ktorom spoločnosť Sano zjednotila skúsenosti a odborné znalosti chovateľov, poradcov pre výživu zvierat a veterinárnych lekárov, Vám vieme dokázať kontinuálnu cestu k zdravému rastu.

Ing. Štefan Janega,
výživár – špecialista
Sano – Moderná výživa zvierat
s.r.o.

Osvetlenie v maštaliach pre pohodu ošípaných, ale i ošetrovateľov

Pre dobré životné podmienky zvierat a tiež ľudí pracujúcich v maštali je veľmi dôležitý dostatok svetla. LED osvetlenie vytvára podmienky, ktoré sú veľmi podobné dennému svetlu.

Vzhľadom na to, že denné svetlo ovplyvňuje pohodu zvierat i ľudí pracujúcich v maštali, malo by sa mu osvetlenie v stajniach priblížiť čo najviac. Najmä v starších maštaliach je potrebné zaistiť svetelnú pohodu chovaných zvierat, čo možno veľmi dobre zaistiť inštaláciou svetiel opatrených LED žiarovkami. Také svetlo výrazne znižuje spotrebu elektrickej energie a zároveň poskytuje komfortnú svetelnú pohodu zvierat. Výsledkom svetelnej pohody je vyššia úžitkovosť zvierat, ľahká manipulácia so zvieratami a vylúčenie svetloplachosti u takto chovaných zvierat.

LED osvetlenie má schopnosť miešať svetelné spektrum, podobné dennému osvetleniu. Nové LED svetlá pri správnom umiestnení optimálne osvetľujú oddelenia, takže tmavé a svetlé zóny patria minulosti.

Špeciálne, pre chov zvierat vyvinuté LED svetidlá sú schopné miešať podobné svetelné spektrá, aké sú pri dennom svetle. Toto dennému svetlu podobné svetlo

LED osvetlenie vytvára podmienky, ktoré sú veľmi podobné dennému svetlu.

FOTO – (AAH)

môže organizmus ošípaných lepšie prijať a zužitkovať. Okrem toho svetelné diódy majú lepší index podania farieb než konvenčné žiarovky. Tento index udáva kvalitu reprodukcie farieb. Ako referencia je prijaté slnečné svetlo, ktoré vykazuje index 100.

Dobré LED svetlá dosahujú index medzi 90 a 95 a tým sa veľmi približujú slnečnému svetlu. Hoci sú LED svetlá drahšie ako bežné konvenčné žiarivky, vyznačujú sa dlhšou životnosťou.

Výrobcovia špeciálnych svetelných diód pre chov zvierat garantujú nepretržitú prevádzku (trvanlivosť) najmenej 50000 hodín.

Okrem toho spotrebujú až o 50 percent menej energie.

Správne osvetlenie

Osvetlenie v maštali je veľmi dôležitým parametrom stajňového prostredia ako z hľadiska biologických požiadaviek zvierat, tak i bezpečnosti práce chovateľov a ošetrovateľov. Svetlo ovplyvňuje ošípané cez dva biologické mechanizmy - vizuálne vnímanie a hormonálnu rovnováhu, preto treba dbať na správne osvetlenie.

V modernej maštali sa vzájomne stretávajú rôzne požiadavky na techniku osvetlenia. Manažment osvetlenia musí byť ekono-

mický a súčasne vyhovovať nárokom ľudí a zvierat, pričom nesmú byť prekročené zákonné predpisy. Oba aspekty majú vplyv na pohodu a produktivitu zvierat. V zborníku DLG ((Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft) s názvom „Osvetľovacie zariadenia v maštali pre ošípané“ je táto téma objasnená. V ňom sú okrem iného informácie aj o farebnom spektre a intenzite osvetlenia, odporúčané osvetlenie v jednotlivých stupňoch prevádzky a technika i hodnotenie osvetlenia.

Zákonné normy

Osvetlenie musí vyhovovať normám na pracovné

prostredie. Zákon na ochranu zvierat zaväzuje chovateľov zvierat umiestniť svetidlá podľa druhu i kategórie zvierat a chrániť ich život a zdravie. Podľa neho musia novovybudované maštale disponovať plochami s dopadajúcim denným svetlom, ktoré zodpovedajú viac ako trom percentám základnej plochy maštale.

Ak to nie je zo stavebných dôvodov možné zabezpečiť, musí byť zvieratám k dispozícii umelé osvetlenie od 80 luxov, a to viac ako 8 hodín denne. Odporúčané technologické osvetlenie v pôrodnici je na úrovni 75 luxov, v odchove odstavčiat a výkrme ošípaných 40 luxov a pre prasnica a kancov je to 100 luxov. Pre dôkladnú kontrolu ošípaných v pôrodnici by malo byť osvetlenie na úrovni až 250 luxov. Ak sa ošípané chovajú mimo stavieb, musí sa im poskytnúť ochrana proti nepriazni počasie a zdravotným rizikám. V pôrodnici, odchovni prasníc, stajniach pre zapustené a gravidné prasnica a kance sa odporúča dĺžka osvetlenia 14 hodín. Pre prasiatka po odstave i u prasiat vo výkrme sa používa fyziologická doba osvetlenia 8 hodín.

Fotoperiódou musí byť prispôbená dennému rytmu. Vo zvyšnom čase má byť k dispozícii len toľko svet-

Pre prasiatka po odstave i u prasiat vo výkrme sa používa fyziologická doba osvetlenia 8 hodín.

la, koľko ošípané potrebujú k orientácii. Vzhľadom na to, že maštal' slúži súčasne aj ako pracovisko pre ľudí, aj tu platia technické predpisy podľa vyhlášky.

Osvetlenie definuje farebné spektrum (viditeľnejší podiel elektromagnetického spektra vln), intenzita osvetlenia (intenzita, s akou je maštal' osvetlená) a fotoperiódou (doba osvetlenia).

Pri investícii do stavby maštale má byť zhotovený profesionálny plán osvetlenia, lebo len optimálne umiestnenie a výber osvetlenia môže viesť k dlhodobým ekonomickým výsledkom.

Zdroj: agrarheute.com
Preklad: (mar)